

WOLF: BOG OČE
freska na Vrhniki

Slikar Janez Wolf (1825—1884).

Spisal Viktor Steska.

V začetku devetnajstega veka se je slučajno sešlo v Rimu nekaj mladih nemških slikarjev, ki so sklenili prijateljsko zvezo, ki so skupaj stanovali, vzajemno delali in se učili ter drug drugega navduševali za enake vzore. Bili so ti slikarji pozneje tako prosluli mojstri: Overbeck (1789—1869), Cornelius (1786—1867), Schadow (1789—1862), Veit Filip (1793—1877), Schnorr (1794—1872) in pozneje Jos. Führich (1800—1876) itd. Tem umetnikom ni ugajal tedaj navadni šolski pouk, ki je neprenehoma ponavljal, naj učenci posnemajo stare slike, in kateremu je bila le antika vzor. Učenci so se pač naučili risati in tudi barve uporabljati, sicer so pa bile njih slike hladne, brez pravega življenja. Ti mladi duhovi so pa hrepeneli v slikah po življenju. Učili so se sicer tudi po starih dobrih mojstrih, zlasti po fra Angeliku, Rafaelu in Michelangelu, toda glavni vzor jim je bila narava. Zato piše Overbeck: „Narava je in ostane edina umetnikova učiteljica, vendar mora umetnik vedno s pametjo razločevati, kaj je umetnosti primerno in iste vredno.“ Pozneje je Anzelm Feuerbach podobno misel zapisal: „Samo v temeljitem proučevanju narave je večni napredek.“ Ker so ti mladi umetniki tako pridno proučevali naravo, premotrivali stare mojstre, čitali zgodovino, premisljevali pesnike in se zlasti vtopili v sv. pismo, zato so tako krepko napredovali in kmalu zasloveli po vsem svetu. Nazarenci so jim rekli, drugi so jih nazivali tudi romantike. V cerkvenem slikarstvu so brezdvomno dosegli velikanske uspehe, zato je bil njih vpliv na vse mlajše umetnike očividni. Cerkveni sli-

karji se ga doslej še niso mogli iznebiti in se ga še dolgo ne bodo.

Janez Wolf je zastopnik teh slikarjev na Slovenskem. Na njegovih delih se poznajo sledovi teh slikarjev. Tuintam srečavamo sličnosti, ki spominjajo na Schnorra, Führicha, Steinla, Overbecka, pa tudi na Kaulbacha. Priznati pa moramo, da ta sličnost Wolfu ni v kvar. Zakaj Wolf teh slikarjev ni kopiral, ampak je pri njih našel podobno misel, enako snov; to je potem predelal v svoji duši in ustvaril samostojno delo.

Cerkveno slikarstvo je resno in zahteva od umetnika, da se ga loti ne le z bistro glavo in s spretno roko, temveč tudi z vernim srcem. Te lastnosti so romantiki združevali, zato so pa bila njihova dela pripravni vzori vsem našim poznejšim cerkvenim slikarjem, zlasti pa Wolfu.¹

I.

Na sv. Štefana dan 26. decembra 1825 je povila Jera Payer v Leskovcu pri Krškem št. 64 sinka, ki je dobil pri sv. krstu ime Janez Evangelist. Krstil ga je Jakob Zupanec, za botra sta mu pa bila župan Boštjan Fritz in njegova soproga Uršula. Oče, ki se

¹ Kratke življenjepise so objavili ob njegovi smrti skoro vsi slovenski listi, na pr. Ljubljanski Zvon, 1885, 55; Kres, 1885, 64; Slovan, 1885, 12; Slovenec, 1884, 13. decembra; Slov. Narod, 1884, 16. decembra. — Več o njem ima Dr. C. Wurzbach: Biographisches Lexikon des Kaiserthums Österreich; 27. zvezek, str. 292—294.